

Anayasa Mahkemesi: İçtihat Farklılıklarının Makul Sürede Giderilememesi Olması Adil Yargılanma Hakkının İhlal Eder

19 Kas 2020

Anayasa Mahkemesi, vergi yargılamasında mevcut olan içtihat farklılıklarının makul süre içerisinde giderilememesi sebebiyle başvurunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine hükmetmiştir.

Mevcut olayda,

- Vergi idaresi, başvuru hakkında belirli mal ve hizmet almalarına ilişkin inceleme yapmak üzere 2008, 2009, 2010 takvim yıllarına ait kanuni defter ve belgelerini ibraz etmesini talep etmiştir. Başvurucunun geçerli bir mazeret sunmaksızın kanuni defter ve belgelerini ibraz etmemesi sebebiyle ilgili yıllarda yaptığı alışverişlere ilişkin KDV indirimlerinin reddi suretiyle ortaya çıkan fark, üç kat vergi ziya cezalı olarak tarh edilmiştir.
- Başvurucu, cezalı tarhiyatlara karşı Adana 1. Vergi Mahkemesi'nde ("**Mahkeme**") birden fazla dava açmış ve indirilen KDV'nin gerçekten ilgili defter ve belgelere kaydedilip kaydedilmediği incelenmeden davanın dorudan reddedilmesinin hukuka aykırı olduğunu ileri sürmüştür. Başvurucu elektronik ortamda tutulan muhasebe kayıtlarından bu hususun incelenmesini ve kendisine yeterli bir süre verildiği takdirde kanuni defter ve belgelerini ibraz edebileceğini ifade etmiştir.
- Mahkeme, zamanaşım süresi içinde defter ve belgelerin başvuru tarafından herhangi bir mücbir sebebe dayanmaksızın ibraz edilmediğini ve indirim konusu edilmiş olunan KDV tutarlarının dayanağı olup tutarın alışı belgelerinin yasal defterlerine kaydedildiğinin ispat edilemediği gerekçesiyle davaları reddetmiştir.
- Başvurucunun temyiz başvuruları inceleyen Danıştay 3. Dairesi, Mahkeme'nin kararlarını onamış ve ardından başvurunun karar düzeltme taleplerini reddetmiştir.
- Nihai kararlar başvuruya 10 Şubat 2015 tarihinde tebliğ edilmiş olup, başvuru 9 Mart 2015 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

Anayasa Mahkemesi, yapılan değerlendirmeler sonucunda Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu'nun kararları arasında, vergi yargısında, kanuni defter ve belgelerin mücbir sebep olmaksızın inceleme elemanına ibraz edilmemesi sebebiyle KDV indirimlerinin reddi suretiyle yapılan cezalı KDV'ye yönelik mükellef tarafından açılan davalarda;

1. Kanuni defter ve belgelerin vergi inceleme elemanına ibraz edilmemesi durumunda re'sen tarh sebebi oluşması ve vergi mahkemesine ibraz edilen defter ve belgelerin incelenmeksizin hüküm verileceği yönünde
2. KDV'nin gerçekten yüklendiğini iddia eden bir mükellefe bu iddiasının ispatlaması yönünde fırsat tanınması amacıyla mahkemenin kendisine ibraz edilen defter ve belgeleri re'sen inceleme yükümlülüğü altında olduğu yönünde

iki farklı görüşün mevcut olduğunu ifade etmiştir.

Bu doğrultuda, İçtihat Birleştirme Kurulu'nun 8 Şubat 2019 tarihli kararı ile ikinci görüş doğrultusunda içtihat birleştirme yoluna gidildiği belirtilmiştir.

Buna karşın, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 30'üncü maddesinde bir süredir yürürlükte olduğu ve söz konusu görüş ayrılığının içtihat farklılıklarının derinleşmesini önleyecek makul bir sürede giderilemediğine

hükmedilmi?tir.

Sonuç olarak Anayasa Mahkemesi, içtihad?n birle?ti?i dönemde ki?ilerin bu denli uzun bir süre belirsiz bir hukuka maruz b?rak?lmalar?n?n yarg?laman?n hakkaniyetini zedeledi?i sonucuna ula?m?? ve ba?vurucunun Anayasa'n?n 36. maddesi uyar?nca güvence alt?na al?nan adil yarg?lanma hakk?n?n ihlal edildi?ine hükmetmi?tir.

15 Eylül 2020 tarihli 31245 say?l? Resmî Gazete'de yay?mlanan 9 Haziran 2020 tarih, 2015/4255 ba?vuru numaral? Anayasa Mahkemesi karar?n?n tam metnine bu [ba?lant?](#)dan ula?abilirsiniz.

LG?L? ÇALI?MA ALANLARI

- [Vergi, Mali Borçlar ve Kamu Borçlar?](#)
- [Vergi ve Gümrük Davalar?](#)

Related Attorneys

- [BENAN ARSEVEN](#)
- [MET?N ABUT](#)